

Kurdish (Sorani)

زانباری دژ به ترس مافی مانهوه

بهیهکهوه بو مافی مانهوه
دهجهنگین

نوێترین نوێکردنهوه: ئایاری ٢٠٢٦

زانپاری دژ به ترس

بهم زانپاریانهی خوارهوه دهمهویټ پشتگیری ههموو ئه و کهسانه بکهین که بۆ مافی مانهوهی خوځیان تیدهکوځشن. «هاوپشتی سه رکهوتن دههینټ» دروشمیکه که له رابردوودا له زۆر حالهتدا بووه به راستی، و له داهاتووشدا ههر ئاوا دهبیټ. به دابینکردنی زانپاری دهمهویټ ههموو کهسیک توانادار بکهین بۆ ههسهنگاندنی دۆخه کهی و ئه وه لانه له دهست نه دات که بۆ وه رگرتنی دۆخی نیشته جیبوونی باشر ههیه. ههروه ها دهمهویټ ههمووان هان بدهین به یارمه تیدانی یه کتری به گۆرینه وهی ئه زموونه کان و دروستکردنی تۆری هاوپشتی و هاوکاری هاوبه ش.

له دواپیاندا زۆر راپۆرتی میدیایی ده باره ی زیادبوونی دیپۆرتکردن له ئەلمانیا بلاو بوونه ته وه. حکومه تی ئەلمانیا له گه ل چه ندين ولاتی بنه رته دا گفتوگو ده کات سه باره ت به به رنامه کانی گه راننده وه، خیرایی له پرۆسه ی په ناخوازیدا زیاد کردوو و دیپۆرتی گرووی زیاتر به هاوکاری ئازانسی سنووری ئه ورووپا، فرونتیکس، ئه نجام داوه. بهم کاره یان ده یانه ویټ ترس بلاو بکه نه وه له نیو ئه وانه ی ده یانه ویټ بین بۆ ئەلمانیا و ههروه ها ئه وانه ی داواکارییه کانیان ره ت کراوه ته وه. به لام، ناتوانن ههمووان یه کجار دیپۆرت بکه ن و له زۆر حاله تدا هیشتا هه لی مانه وه له ئەلمانیا هه یه.

ئەگەر لە پەرهی پەناخوازیتدا بریاری نەرینی وەرگرت، باشتەرە خیرا چالاک بیت و هەول بەدەیت پشتگیری بدۆزیتەو، چونکە زۆرجار هیشتا هەلبژاردە هەیە. نابیت هیچ کەسیک تووشی پانیک ببیت! باشتەرە زانیاری بەدەست بهینیت و بە دروستکردنی تۆری پشتگیری خۆت ریکبەخەیت. نابیت هیچ کەسیک بە تەنھا لەگەڵ ترسەکەی جیبەیلدریت!

لە دوو دەق هەول دەدەین زانیارییەکی بەسوودت پێی بەدەین دژ بە ترسی دیپۆرتکردن. لە دەقی «مافی مانەو» دا هەلبژاردە جیاوازیەکان دەبینیت کە چۆن دەتوانیت تەنانەت دواي رەتکردنەوی تەواوی پەناخوازیت، مافی مانەو بەدەست بهینیت. لە دەقی «راگرتنی دیپۆرت» یشدا رینگا دەبینیت بۆ راگرتنی دیپۆرت لە دوا ساتەکاندا.

دەمەویت دەست بەیەکەو بەدەین و هاوچستی دروست بکەین بۆ ئەوێ رینگا نەدەین دەسەلاتداران بە هەولی دروستکردنی ترس و تۆقاندن بە هەرەشەي دیپۆرت سەرکەوتوو بن. گەرنترین شت: پانیک مەکە! ئەگەر لە دیپۆرتکردن دەترسیت، تکایە لەگەڵ پارێزەرەکەت یان ناوەندیکی راویژکاری قسە بکە بۆ ئەوێ پیکەو بەزانن چۆن دەتوانیت مافی مانەو بەدەست بهینیت. هەر وەها پەيوەندییەکان بەکاربهینە بۆ ئەوێ بزانی ئەگەر بریار بەدەیت بۆ ولاتیکی دیکەي ئەورووپا بچیت چی ڕوودەدات (پیش ئەوێ بریارەکەت بەدەیت ئەمە بکە).

هەندیک زانیاری بە سوود سەبارەت بە مافی مانەو

ئەگەر تەنھا «Duldung» ت ههیه و نازانیت چۆن بەردەوام بیت، یان تەنھا هەست بە ترس دەکەیت، تکایە بۆ راویژکاری بڕۆ. دەتوانیت پەيوەندی بە پارێزەرەکەت یان ناوەندەکانی راویژکاری بکەیت و گفتوگۆ بکەیت سەبارەت بەو هەنگاوانە ی پێویستە بگیری.

<http://w2eu.info/en/countries/germany/contacts>

<https://www.proasyl.de/beratungsstellen-vor-ort/>

یان دەتوانیت لە Pro Asyl بپرسیت:
beratung@proasyl.de

<https://adressen.asyl.net/language/en/welcome-to-informationnetwork-asylum-and-migration>

ئاگادارى خۆت بىمىنەوہ!

پەيۋەندىت لەگەل پارىزەرەكەت و گرووپە چالاكوانە ناخۆيىيەكاندا بەردەوام بىت. ھەندىك جار پارىزەرەكەت دەتوانىت بزانىت ئايا ھەلپزاردەي نويت ھەيە يان مەترسى دىپورت زياد بووہ. ھەندىك جار چالاكوانان چەند رۆژ پيش دىپورتى گرووپى ئاگادار دەبن و ھەول دەدەن ئەو كەسانە ئاگادار بكنەنەوہ كە رەنگە كاريگەريان لەسەر بىت. [Deportation Alarm: de.deportationwatch.net/en](http://de.deportationwatch.net/en) بۆ زانىارى زياتر سەبارەت بەم بابەتە، دەقى «راگرتنى دىپورت» بخوينەوہ.

بۆ ھەندىك ولات، تەنانت ئەو كەسانەش دىپورت كراون كە ھەرگىز ناسنامە، پاسپورت يان پروانامەي لەدايكبوونيان نەداوہتە دەسەلاتدارانى ئەلمانيا.

بۆ زۆربەى ولاتە بنەرەتەكان، ھېشتا پاسپورت و/يان جورېك له بەلگەنامەى ناسنامە گرنگە بۆ ئەنجامدانى دىپورت. بۆيە پيشاندانى پاسپورت يان بەلگەنامەى ناسنامە بۆ كەسيك كە «Duldung» ى ھەيە دەتوانيت زۆر مەترسیدار بېت. بەلام، بۆ زۆربەى ئەو ھەلانى كە دواى كۆتايى نەرينى پەناخوازيت ھەيە بۆ وەرگرتنى مافى مانەو، پيوسته پاسپورت پيشان بەيت. ھەروەھا ئەگەر «ھاوکارى نەكەيت بۆ سەلماندنى ناسنامەت» رەنگە سزا بدریيت، وەك قەدەغەى كارکردن.

بۆيە زۆر گرنگە باشتر تیبگەيت و ريگايەكى باش بدۆزیتەو بۆ پاراستنى ھاوسەنگى: لەلایەك، ئەو بەلگانە مەدە بە دەست Ausländerbehörde كە دەتوانن بە ئاسانى بەكاربھيئن بۆ دىپورتکردن پيش ئەو ى دلبابيت داواكارىيەكەت ھەلى سەرکەوتنى ھەيە؛ و لەلایەكى دیکەش، بە ئەندازەيەكى پيوست «ھاوکارى» بكەيت بۆ ئەو ى ھېشتا بتوانيت مۆلەتى نيشتەجيیوون وەربرگريت كە ھاوکارىيەكى ديارىكراوى پيوسته. ئەگەر ئیستا قەدەغەى كارت ھەيە چونكە ھاوکارى نەکردوو لەگەل فەرمانگەى بيانىيان بۆ دابینکردنى بەلگەنامەى گەشت بۆ گەراندنەو، پيوسته لەگەل پاريزەر يان ناوهندىكى راويژكارى گفتوگو بكەيت كە ئايا ھەلى نارەزايىکردن لە دژى ئەم قەدەغەيە ھەيە يان نا.

بە گەشتى

تىمى خۇت دروست بىكە! تىكۇشان بۇ مافى مانەوۋە زۇر ئاسانترە كاتىك بە تەنھا نىت. بۇيە تۇرىك لە ھاۋرى، پشتىگر، پارىزەر، پزىشك، مامۇستا و ھتد بۇ خۇت دروست بىكە.

بۇ زۇرىك لە ھەلبۇزاردە كانى مافى مانەوۋە، ئەمانە زۇر گرنگن: زمانى ئەلمانى فېرىت، دەست بىكەيت بە داھاتىكى سەربەخۇ (و پشتەستوۋ نەبىت بە يارمەتى كۆمەلەيتى) و «تىكەلبوون» لە كۆمەلگەدا. ئەمەش واتە پەيوەندى لەگەل يەكىتتە ناوخۇيەكان، ۋەك تۇپى پى، ھونەر، مىوزىك و چالاكىيە خۇبەخشەكان.

با دەست بەيەكەۋە بدەين و ھاۋپشتى دژ بە دىپۇرت دروست بىكەين. با دژ بە ترس يەك بگرين. ھەر كەسىك لە مەترسى دىپۇرتدايە دەبىت خەلكى زۇر لە دەۋرى بن كە پشتىگرى بىكەن.

ھەموو كەسىك دەبىت يارمەتى بدات بۇ راگرتنى گومان و زانىارى ھەلە. ئەگەر دەتوانىت، تىكايە ئەم زانىارىيانە كۆپى بىكە و بلاۋى بىكەۋە بۇ ئەۋ ھاۋرىيانەي كە ھەروەھا لە مەترسى دىپۇرتدان.

له خواره و هدا کورته ی هه لږژارده جیاوازه کانی مافی مانه وهت
 بۆ ده خهینه پروو دوا ی ره تکر دهنه وهی په ناخوازیت و دادگا.

ئاگاداری!

له نیوان دهسه لا تداره هه ریمیه کاندای جیاوازی ههیه له توندی
 مامه له کردن. له هه ندیک ناوچه په رنگه ته نانه ت دوا ی ره تکر دهنه وهت چیت
 «Duldung» یش وهر نه گریت. هه می شه گرنگه راویژ له گه ل ئه و که سانه
 بکهیت که زانیاریان ههیه سه باره ت به Ausländerbehörde ی
 بهر پرسی په ره که ت.

1

مۆلەتى نىشتە جىبوون بەھۆى تىكەلبوونى

بەردەوام – §25b

بەشى 25b سى ياساى مانەۋى ئەلمانىا (AufenthG) ماۋىيەكە بوونى ھەيە. بە ياسايەكى نوئى، ھكۈمەتى فیدراللى ئەلمانىا ئەم رېسايەى مانەۋىيەى بۇ تىكەلبوونى بەردەوام كەمىك گۆرپوۋە. بەشى 25b سى ياساى مانەۋە (Residence Act) ۋەك ھەلبۇزاردەيەكى دواتر بەكاردىت دواى تەۋاوبوونى ماۋى 18 مانگى “فرسەى مانەۋە”، بەلام دەتوانىت راستەۋخۇش داۋاى بکەيت.

بۇ داۋاكردىنى مۆلەتى نىشتە جىبوون بەگۆيرەى §25b:

- ماۋى مانەۋە: دەبىت لانىكەم شەش سال لہ ئەلمانىا ژىابىت (بۇ تاكەكەسان) يان چۋار سال (بۇ خىزانەكان كە مندالى بچوكيان ھەيە) بە شىۋەيەكى ياسايى، رېگەپىدراۋ يان بە دۇخى “Duldung” (مانەۋەى كاتى قەبوۋلكرائ).

- دەبىت دۇخى ياسايى “Duldung” ت ھەبىت.

- دەبىت پاسپورتى ولاتى رەسەنەكەت ھەبىت.

- ناسنامه و ناسپنراوی که سایه تی ده بیټ پروون و دیاری کراو بیټ. له زوربه ی حالته کاند، فرمانگه ی بیانیاں داوای پاسپورتنی نیشتمانی ده کات. له هه ندیک حالته دا ده توانریت استشنا هه بیټ، نه گهر وهرگرتنی پاسپورت نه گونجاو یاں نه گونجاو بیټ (بو نمونه نه افغانستان)، به لام لهو حالته تانه دا رهنګه پیویست به یارمه تی ناوه ندی راویژکاری بیټ.

- نابیت تاوانت هه بیټ که زیاتر بیټ له 50 پروژی سزا (بو تاوانه گشتیه کان) یاں 90 پروژی سزا (بو تاوانه کانی یاسای بیانیاں، وه ک کیشه ی پاسپورت).

- پشتیوانی له ریکخستن دیموکراسی بنه ره تی ئازاد و زانیاری بنه ره تی دهرباره ی سیسته می یاسایی و کومه لایه تی. ده توانیت نه مه بسه لمینیت به تاقیکردنه وهی “ژیان له ئه لمانیا / **Leben in Deutschland Test**”، “تاقیکردنه وهی هاوولاتیوون” یاں پروانامه ی خویندن که ناسراو بیټ.

- داهاتی ژیاں: ده بیټ بتوانیت زوربه ی خه رجیی ژیاں و خیزانه که ت دابین بکه یت. واته ده بیټ بسه لمینیت که ده توانیت لانیکه م 51% ی پیداویستیه کانی خوت (و خیزانه که ت) له داهاتی خوته وه دابین بکه یت. ههروه ها نه گهر له داهاتوودا ده توانریت ژیاں دابین بکریت، نه وهش به سه؛ بو نمونه نه گهر هیشتا مو له تی کار نه بیټ به لام گرېبهستی کار هه بیټ. له حاله تی نه خوشی، ته مه نی بهرز یاں خویندن به رده وامدا، رهنګه استشنا هه بیټ.

- زمان: فرمانگهی کۆچ داواى ئاستى A2 ى زمان ده کات. به زۆرى ده بیټ ئه مه به پروانامهى زمان بسه لمینیت.
- کاتیك داواى § 25b AufenthG ده کهیت، پێشکه شکردنى نامه ی پشتگیری/راسپارده له قوتابخانه، فیرکاری، یانه ی وهرزشی، چالاکیی کاتی به تالی یان هاوریانیش ده توانیت به سوود بیټ.

ئاگاداری!

ئه گهر له جیبه جیکردنى یه کیک له مهرجه کان کیشه ت ههیه، زوو یارمه تی بدۆزه وه. باشرین کار ئه وهیه پێش ناردنى داواکاری، هه موو هه لبژارده کان پروون بکه یته وه.

به داخه وه، مۆله تی نیشته جیبوون به گویره ی § 25b مافی یه کگرته وهی خیزان نادات.

مۆلەتى نىشتە جىبوون بۆگەنجان و لاوانى تېكەلبووى باش (14-27 سال) - 25a§

ماددهى ۲۵ى 'ا'ى ياساى نىشتە جىبوون ماويه كه ههيه. به ياسايه كى نوپوه، حكومهتى فيدرالى ئه م ريساياهى نىشتە جىبوونى بۆ ههرزه كاران و گه نجان كه ميگ گوريوه. به داخه وه، دۆخه كه كه ميگ خراپتر بووه ته وه. بۆ پيشكه شكردى داواكارى بۆ مۆلەتى نىشتە جىبوون به پيى ماددهى ۲۵ى 'ا' پيوست به مه دهبيت:

ته مه ن: دهبيت له نيوان ۱۴ تا ۲۷ سال بيت.

ماوهى مانه وه: دهبيت بۆ ماوهى ۳ سال له ئەلمانيا مابيه ته وه به دۆخى ياساى يان Duldung.

دهبيت «geduldet» بيت. ته نانه ت ئه گهر به فهرمى Duldung ت نهبيت، له هه نديك حاله تدا به ياسا وه ك geduldet هه ژمار ده كرييت.

له 01.01.2022 وه، دهبيت لانيكه م 12 مانگ Duldung ت ههبيت بۆ ئه وهى مافى 25a§ ت ههبيت. ئه مه دۆخه كه خراپتر كردوه چونكه له و ماويه دا مه ترسى ديپورت ههيه.

پاسپورٹ: پئوِستت به پاسپورٹیکه له وولاته ی لی هاتوویت.

قوتابخانه/پهروه رده: ده بیټ لانیکه م 3 سال سهرکه وتوانه خویندنت کرد بیټ یان پروانامه ی خویندن یان فیرکاری پیشه ییت هه بیټ بؤ سه لماندنی ته وه ی که پروانامه ی ته واوکردنی خویندن یان پروانامه ی پیشه یی ("Berufsabschluss") یان له ته لمانیا به ده سته یناوه.

روونکردنه وه ی ناسنامه: پئوِسته ناسنامه که روون بکریته وه. له زوربه ی حال ته کاند، ده سه لاتدارانی کوچه ری ههروه ها داوی پاسپورٹیکه نیشتمانی ده کهن.

هیچ سهر پیچیه کی تاوانکاری نابیت له ۵۰ سزای رۆژانه (تاوانه گشتیه کان) یان ۹۰ سزای رۆژانه (تاوانه کانی ژیر یاسای بیانییه کان، بؤ نمونه پیشیلکردنی پاسپورٹ) زیاتر بیت.

خیزان: به گویره ی § 25a Abs. 2، دایک و باوکی مندالیکی که مته مەنیش ده توان موله تی نیشته جیوون وه برگرن ته گهر درویان له سهر ناسنامه یان نه کرد بیټ و بتوان ژیا نی خو یان دابین بکهن.

کاتی داواکردنی § 25a، نامه ی پشتگیری له قوتابخانه، شوینی فیرکاری، یان هاورپیان ده توانیټ به سوود بیت. ههروه ها باشه تاقیکردنه وه ی «ژیان له ته لمانیا» ته واو کرد بیټ.

ئاڭادارى!

ئەگەر لە جىبەجىکردنى يەككە لە مەرجه كان كىشەت ھەيە،
زوو يارمەتى بدۆزەوہ. باشتەين كار ئەوہيە پيش ناردنى
داواكارى، ھەموو ھەلبژاردە كان روون بکەيتەوہ.

بەداخەوہ، مۆلەتى نىشتەجىبوون بەگويرەي 25b مافى
يەگرتەوہي خيزان نادات.

دولدونگی فیځکاری پېشه‌یی / Ausbildungsduldung

له مانگی ئابی ۲۰۱۶وه، ئه‌گه‌ر به‌شداری له ر‌اهینانی پېشه‌یی ("Ausbildung") بکه‌یت، ده‌توانیت ئه‌وه‌ی پېی ده‌وتریت "Ausbildungsduldung" به‌ده‌ست به‌یښیت. بۇ ته‌واوی ماوه‌ی به‌شداری‌کردنت له "Ausbildung"، مافی هه‌بوونی "Duldung" /توله‌رانس" ت هه‌یه (و له‌سه‌ر ئه‌م بارودوخه‌ ده‌رده‌نه‌کرییت) و له ئه‌گه‌ری دۆزینه‌وه‌ی کاریک دواتر، مافی وه‌رگرتنی مۆله‌تی نیشته‌جی‌بوونت ده‌بیټ.

ئهمه‌ واتای ئه‌وه‌یه که ر‌اهینانی پېشه‌یی به‌ شیوه‌یه‌کی کاریگه‌ر ده‌توانیت له‌ ده‌رکردنت بۇ ده‌ره‌وه‌ی ولات ر‌زگار ت بکات. پېویسته‌ داوا‌ی مۆله‌تی کار له نووسینگه‌ی بیانیه‌کان ("Ausländerbehörde") بکه‌یت ئه‌گه‌ر شوینیکی ر‌اهینانی پېشه‌ییت دۆزیه‌وه. هه‌ندی‌ک جار مۆله‌تی کاره‌که‌ت پیناده‌ن. ئه‌گه‌ر ره‌تیان کرده‌وه، پېویسته‌ به‌ نووسراو ئه‌وه‌ بکه‌ن، و تۆش ده‌توانیت جاریکی تر تانه له‌م بریاره له به‌رده‌م داد‌گادا به‌دیت. ئه‌م تانه‌دانه زۆر جار سه‌رکه‌وتوو ده‌بیټ، چونکه‌ زۆر جار نایاساییه که ئه‌و نووسینگه‌یه مۆله‌ته‌که‌ت پینهدات.

ئاگادارى!

له دوايياندا، دهسه لاتداران توندتر بوون له دابىنکردنى **Ausbildungsduldung** بو ئه و كه سانه ي ناسنامه يان زوو روون نه كردووه ته وه. به گويهرى ياسا، خه لك پيويسته له شهش مانگى يه كه مى مانه وه يان له ئه لمانيا هه موو ئه و هه ولانه بدهن كه ده توانن بو سه لماندنى ناسنامه يان. له چهند سالى رابردوودا، دهسه لاتداران زورجار به قازانجى كه سه كه برياريان ده دا ئه گهر شوينى **Ausbildung** ي بدوزايه وه، به لام ئيست زورجار داواكارى به كان رته ده كه نه وه. ئه مه واته پيويسته زوو زانيارى وه ربگريت. له گه ل پاريزهر يان ناوه نديكى راويژكارى په يوه ندى بكه سه باره ت به م بابته.

ئه گهر به ته واوى سه ربه خو بيت له يارمه تى كوومه لايه تى، ده توانيت له كاتى ف يركارى پ ميه ييدا («Ausbildung») داواى مؤله تى نيشته جيپوون بكه يت به گويهرى §16g.

ئاگادارى!

ئه مه واته ده بيت داهايتكى به هيژت هه بيت بو دابىنکردنى كرى خانوو و هه موو خه رجيه كانى ژيان. له زور ف يركارى پ ميه يى، به تايبه تى له سالانى يه كه مدا، ئه و پاره يى ده يكه يت رهنگه به س نه بيت.

“Beschäftigungsduldung” / “دولدونگ” بۆ مه بهستی کار (به پێی ماددهی 60d ی یاسای مانهوه) ده درێت بهو که سانهی که بۆ ماوهیهکی که مه وه 18 مانگ کاریان کردووه، ده توان ژیا نی خو یان دا بین بکه ن، و ژماره یه ک مه رجی دیکه ش پر ده که نه وه. ئەندامانی خێزان (هاوسهر و مندا لانی بچووک) ی که سیگ که مۆلّه تی مانه وه ی کاتی بۆ مه بهستی کاری هه یه، ههروه ها ده توان ئەم مۆلّه ته وه ربگرن، به لام خو یانیش ده بی ت هه ندیک له و مه رجانه پر بکه نه وه.

“Beschäftigungsduldung” ته نها ده توانی ت بدری ت بهو که سانه ی که بۆ یه که م جار تا 31 ی دیسامبری 2022 هاتوونه ته ئە لمانیا (!). ئە مه واته ته نها ئە و که سانه ی که له و کاته دا پی شتر له ئە لمانیا بوون ده توانن سوود له م رێ سابه ی مافی مانه وه وه ربگرن، و ئە مه هه لبژارده یه ک نییه بۆ ئە و که سانه ی که تازه هاتوونه ته ئە لمانیا.

به پي بهرواری يه كه چوونه ژووره وه، ماوهی جياواز جي به جی دهن بو
 سه لماندنې ناسنامه. له هه موو حاله ټيکدا، ده بټ ناسنامه تا نه و کاته ی
 داواکاری بو “دولدونگی کار” پيشکesh ده کریت له کو تايترين سنووردا
 سه لميندرا بټ. نه گهر ناسنامه ته نه ها دوا ی ماوهی په یوه نديدار
 سه لميندریت، فرمانگهی بيانيان ده توانيت مؤله تي کار بدات (به لام
 پيوست ناکا ت نه وه بکات!) نه گه ر که سه په یوه نديداره که له ناو
 ماوه که دا هه موو نه وه نگاوانه ی کرد بټ که به شي وه یه کی معقول و
 ممکن بوون بو سه لماندنې ناسنامه که ی.

داواکار ده بټ بو ماوه یه کی که مه وه دوازه مانگ “Duldung” ی
 هه بو بټ. نه و ماوانه ی که له ژير “Duldung” بو که سانی ناسنامه یان
 نه سه لميندرا وه “تپه راون، هه ژمار ناکرين.
 که سه که ده بټ بو ماوه یه کی که مه وه 12 مانگ له کار ټيکدا بو بټ که
 به شداری بيمه ی کو مه لایه تي تيدايه — پيوست ناکا ت له گهل هه مان
 خاوه نکار بټ. وه ستانی کور تخايه نی کار که به هوی خو ی نه بو بټ،
 کيشه یه ک نيه ه. کات ژميری ناسه ایی کار ی هه ف تانه ده بټ لانيکه م 20
 کات ژمير بټ.

مه رجه کانی دیکه بریتين له سه لماندنې نه وه ی که داواکار له 12 مانگی
 رابر دوودا هوکاری ژيانی پيوستی خو ی هه بو وه، هه روه ها زمانی نه لمانی
 به ناستی A2 قسه بکات.

مۆلەتى مانەۋەى كاتى بۇ مەبەستى كار ناتوانرېت بدرېت بە كەسپىك كە بە برىارىكى كۆتايى و جىبەجىكرامى دادگا تاوانبار كراۋە؛ بەلام ئەو تاوانانەى كە تەنھا لەلايەن بيانىيانەۋە دەتوانرېت ئەنجام بدرېن، پشتگوى دەخرېن ئەگەر سزا زياتر نەبېت لە 90 رۆژى پارەسزا. ھۆكارەكانى دىكەى رەتكردنەۋە برىتېن لە پەيوەندى بە رېكخراۋە تىرۋرىستى يان توندرەۋەكان.

ئەگەر داۋاكار لە خىزانىكدا بژى كە مندالى تەمەنى قوتابخانەيان ھەيە، دەبېت سەلمىندرىت كە ئەو مندالانە دەچنە قوتابخانە. تاوانباربوونى مندالەكان دەتوانىت بېيىتە ھۆى رەتكردنەۋەى تەۋامى خىزان لە مۆلەتى كار.

“Beschäftigungsduldung” بۇ 30 مانگ دەدرېت. ئەگەر دواتر يەكپىك لە مەرجهكان نەما جىبەجى (بۇ نموونە كۆتايى ھاتنى كار) يان ھۆكارىكى رەتكردنەۋە دروست بوو (بۇ نموونە تاوانباربوون)، ئەۋە دەتوانىت بېيىتە ھۆى ھەلۋەشانەۋەى مۆلەتەكە.

Petition & Härtefallkommission

- داواکاری و لیژنه‌ی حاله‌ته سه‌خته‌کان

ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر ریکاره‌کانی په‌نابه‌ری شکست بهین و تا کوتایی پروسه‌که ئه‌نجامی‌کی نه‌رنگت بو ده‌ربچیت، هیشتا بزارده‌یه‌کی تر هه‌یه - له‌ ریگه‌ی "پیشکه‌شکردنی داواکاری" (Petition) بو په‌رله‌مانی ویلایه‌ت و ئه‌و ده‌سته‌یه‌ی پپی ده‌وتریت 'کۆمیسۆنی حاله‌ته سه‌خته‌کان' ("Härtefallkommission") - بو به‌ده‌سته‌ینانی مافی مانه‌وه له‌سه‌ر بنه‌مای "تیکه‌لبوون".

به‌رگریکردن و ریگریکردن له‌ ده‌رکردنی که‌سیک له‌ ولات کاریکی ئالۆزه، به‌تایبه‌تی ئه‌گه‌ر به‌ تاوانی جنایی تۆمه‌تبار کرابیت. ئه‌گه‌ر سزای تاوانه جناییه‌که زۆر به‌رز بیت، ئه‌مه‌ش ریگری له‌ پیشکه‌شکردنی داواکاری بو "کۆمیسۆنی حاله‌ته سه‌خته‌کان" ده‌کات.

تیبینی:

سزاکانی تاوانی بازرگانیکردن به‌ ماده‌ ده‌هۆشبه‌ره‌کان و جوړه‌کانی تری سزادان به‌ تاوانکاری، هه‌موو بزارده‌کانی وه‌رگرتنی مۆله‌تی نیشه‌جیبوونی تر له‌به‌رده‌متدا داده‌خه‌ن و به‌مه‌ش مه‌ترسییه‌کی گه‌وره‌ی ده‌رکردنت لیده‌که‌ویته‌وه. هه‌موو ئه‌و که‌سانه‌ی که‌ کاریکیان هه‌یه ده‌توانن له‌ گه‌ل خزمه‌تگوزاریی راویژکاریی ناوخویی راویژ بکه‌ن بو ئه‌وه‌ی بزانی ئایا پیشکه‌شکردنی داواکارییه‌ک گونجاوه یان نا.

داواکاری په ناخواری نوې («Folgeantrag»)

ټه گهر هوکار یان به لگه ی نوې هه بیټ (بو نمونه کیښه ی پزشکی نوې، راپرسیه کی د پرونی که پیشتر نه بووه و هتد)، ټه و رنګه بزارده ی ده ستپیکردنه وه ی ریکاریکی نوې (Folgeantrag) هه بیټ. پیو یسته له گه ل پاریزه ره که تدا له باره ی ټه مه وه قسه بکه یت.

زور گرنګه هر له سه ره تاوه کیښه ته ندروستییه کان تو مار بکړین له ریگه ی وه رگرتنی پروانامه ی پزشکیه وه له پزشکیک. زور به تان نیشانه کانتان ده زانن: بیخه وی، بینینی خه ونی ناخوش، سه ریښه، کیښه ی ته رکیزکردن و هتد. ټه مه پیی ده وتریټ "تراوما" یان "تیکیچوونی فشاری دوا ی زهر (PTSD)". ټه گهر بتوانیت پروانامه ی پزشکی/د پرونی د باره ی ټه م جوړه ئازاره به ده ست به ینیت، ټه مانه ده توانن یارمه یت بدن بو پیشکه شکردنی داواکاریه کی تر بو "قه ده غه ی ده رکردن" ("Abschiebeverbot") له لایه ن BAMF یان "Ausländerbehörde" ه وه.

هۆکاره خیزانییهکان بۆ مافی مانهوه

ئەگەر دۆخی خیزانیت بگۆریت — بۆ نموونه هاوسەرگیری لەگەڵ
هاولاتییه کی ئەلمانی یان کەسیک بکەیت کە مافی مانهوهی هەیه، یان
مندالیکت هەبیت کە مافی مانهوهی هەیه و خۆت چاودیری دەکەیت
— ئەوا ئەمە دۆخی یاسایی تۆ دەگۆریت. دەبیت لەگەڵ پارێزەر یان
ناوەندیکی راویژکاری بزانییت چۆن دەتوانیت ئەمە وەک بنەمایەکی نوێ
بۆ مافی مانهوه پیشکەش بکەیت.

بۆ نموونه، دەتوانیت بەگۆڕەیی § 25.5 AufenthG داوای مۆلەتی
نیشتهجیوون بکەیت.

ئاگاداری!

هەندیک مەرجی پیشەکی بۆ ئەمە هەیه. بۆیە رەنگە تەنھا «Duldung»
وەربگریت، بەلام بەهۆی ئەندامانی خیزانەکەت کە پێویستە چاودیریان
بکەیت، دیپۆرت نەکریت.

بۇ ئەۋكەسانەى بىر لە چوون بۇ ولاتىكى دىكە دەكەنەۋە

ئەگەر بىر لە جىيەشتىنى ئەلمانىا و چوون بۇ ولاتىكى دىكە دەكەيتەۋە،
زۆر گرنگە دووجار بىرىكەيتەۋە بۇ ئەۋەى خۇت نەخەيتە دۇخىكى
خراپتر. زانىارى و پەيوەندىيەكى بەسوود لەم مالپەرەدا ھەيە:

<http://w2eu.info>

زۆر گرنگە پىش جىيەشتىنى ئەلمانىا راۋىژ ۋەربگريت، بۇ ئەۋەى بزانت
چى گرنگە كاتىك دەۋىت. لە زۆر حالەتدا، بە تايبەتى ئەگەر پىشتىر لىرە
تۆمار كرابىت و ماۋەيەك لە ئەلمانىا مايىتەۋە، گرنگە ھەلى مافى مانەۋە
و مەترسى دىپۇرت پىش چوون بۇ ولاتىكى دىكەى يەكىتى ئەۋروپا
ھەلبەسەنگىنىت — بە تايبەتى چۈنكە مەترسى دىپۇرتى «دوبلىن» و
گەراندەنەۋەت بۇ ئەلمانىا ھەيە.

www.w2eu.info

Welcome to Europe تۆرکیکی نیوده وله تی چالاکوانانه بۆ
ئازادی هاتووچۆ له ههموو رینگاکانی پهنا بهران. ماله پری
w2eu.info زانیاری و په یوه ندییه کی به سوود دابین ده کات بۆ
پشتگیری مافی مانه وه، دژ به دیپورت و بۆ یه کسانێ مافه کان بۆ
ههمووان به چوار زمان: ئینگلیزی، عهره بی، فارسی و فره نسی.

www.welcome-united.org

We'll Come United (WCU) تۆرکیکی خۆرپیکه راو و
ناوه ندی نه بووه له کهسانیک به بنه مای کۆمه لایه تی،
دژه ره که زپه رستی و سیاسی جیاواز، که پیکه وه له گرووپه ناوخۆیی
و نیوده وله تییه کاندای کار ده کهن بۆ ئازادی هاتووچۆ، مافی مانه وه و
مافه یه کسانه کان بۆ ههمووان.

